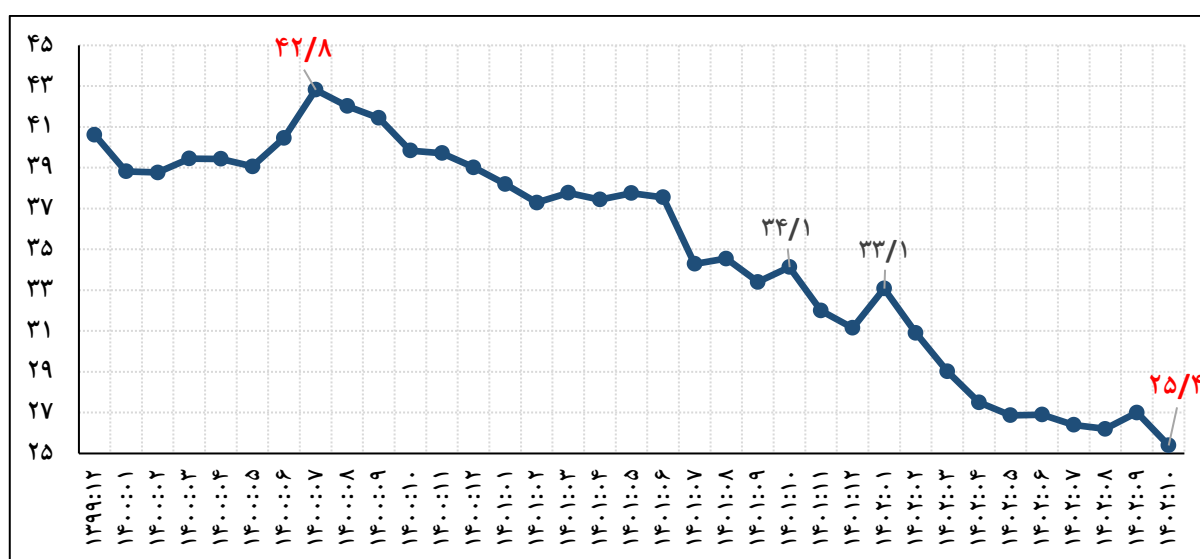


"تحولات کل‌های پولی در دی ماه سال ۱۴۰۲"

➤ **نقدینگی:** حجم نقدینگی در پایان دی‌ماه ۱۴۰۲ به رقم ۷۵۷۱۹۰ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ معادل ۱۹.۵ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین، نرخ رشد دوازده‌ماهه نقدینگی از ۳۴.۱ درصد در پایان دی‌ماه ۱۴۰۱ طی یک روند نزولی به ۲۵.۴ درصد در پایان دی‌ماه ۱۴۰۲ کاهش یافته است. کاهش قابل ملاحظه رشد نقدینگی در سال ۱۴۰۱ و رسیدن آن به ارقام زیر ۳۰ درصد در پایان دی‌ماه سال جاری حاکی از تحقق برنامه پولی تنظیم شده و توفیق بانک مرکزی در اجرای سیاست کنترل مقداری رشد ترازنامه بانکها در دوره اخیر است.

نمودار ۱- روند تحولات نرخ رشد دوازده ماهه نقدینگی (درصد)

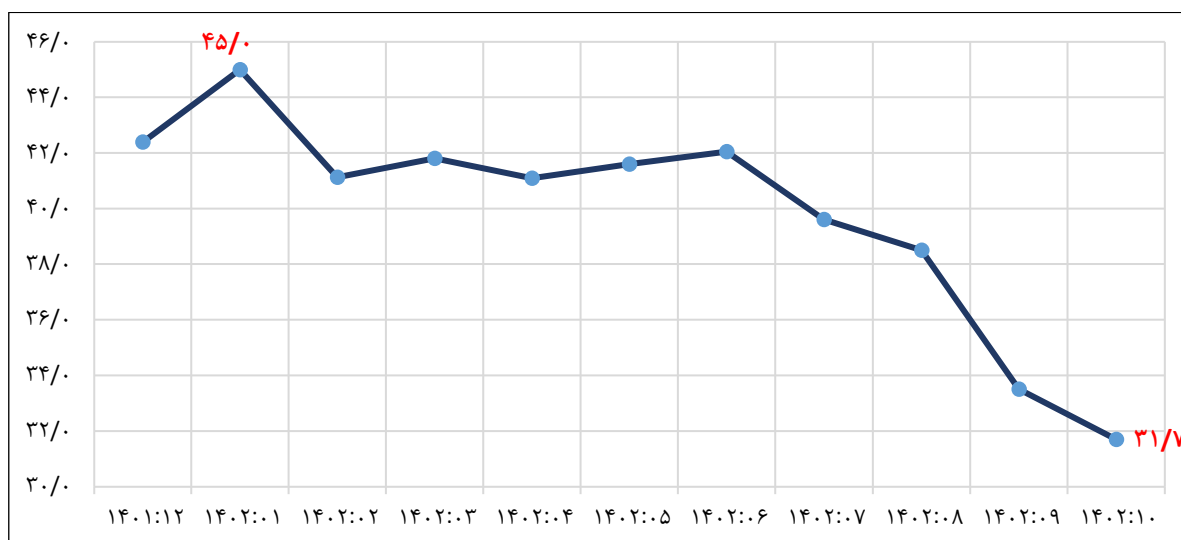


➤ **پایه پولی:** پایه پولی در دی‌ماه سال ۱۴۰۲، رقم ۱۰۳۳۵.۱ هزار میلیارد ریال را به ثبت رساند. بر این اساس پایه پولی در پایان دی‌ماه سال جاری رشدی معادل ۲۰.۲ درصد را نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ تجربه کرد. در ده‌ماهه ابتدایی سال جاری مطالبات بانک مرکزی از بانکها سهمی معادل ۳۳.۷ واحد درصد در رشد پایه پولی داشته است. عامل اصلی افزایش مطالبات بانک مرکزی از بانکها افزایش اضافه برداشت بانکها از منابع بانک مرکزی بوده است. دیگر عامل رشد پایه پولی در پایان دی‌ماه سال ۱۴۰۲، متاثر از افزایش خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی بوده است. یکی از عوامل اصلی افزایش سهم خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی در رشد پایه پولی، کاهش سپرده‌های دولت نزد بانک مرکزی بوده است که نشان می‌دهد پرداختهای دولت در ده‌ماهه ابتدایی سال با اتکای به منابع سپرده‌ای خود صورت گرفته است. در عین حال دولت طی این مدت از تنخواه‌گردان خزانه استفاده نکرده است.

در مقابل، خالص داراییهای خارجی بانک مرکزی در ده ماهه ابتدایی سال جاری سهم کاهنده در رشد پایه پولی داشته به گونه‌ای که در پایان دی‌ماه سال جاری از سهمی معادل ۲۴.۵- واحد درصد در رشد پایه پولی دوره مذکور (۲۰.۲ درصد) برخوردار بوده است. کاهش خالص داراییهای خارجی بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲ عمدتاً ناشی از فروش ارزهای خریداری شده از دولت در اواخر سال گذشته و مدیریت دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی با فراهم کردن زمینه فروش بخشی از ارزهای غیر قابل دسترس خریداری شده در سال‌های قبل بوده است که معادل ریالی آن پیش از این به دولت پرداخت شده و در حال حاضر با مهیا شدن امکان دسترسی به این منابع، بانک مرکزی توانسته است علاوه بر تامین نیازهای ارزی کشور، از این طریق نیز اقدام به کنترل مطلوب رشد پایه پولی بنماید.

دیگر عامل کاهنده پایه پولی در پایان دی‌ماه سال ۱۴۰۲، خالص سایر اقلام بانک مرکزی بوده که سهمی معادل ۸.۷- واحد درصد در رشد پایه پولی در ده‌ماهه منتهی به پایان دی‌ماه سال ۱۴۰۲ داشته است. رشد پایه پولی دوازده‌ماهه در ادامه روند نزولی خود از ابتدای سال جاری از ۴۵/۰ درصد در فروردین‌ماه به ۳۱/۷ درصد در دی‌ماه کاهش یافت.

نمودار ۲- روند تحولات نرخ رشد دوازده ماهه پایه پولی (درصد)



➤ لازم به اشاره است ضریب فزاینده نقدینگی نیز در پایان دی‌ماه ۱۴۰۲ نسبت به پایان سال ۱۴۰۱، معادل ۰.۶ درصد کاهش یافت و به رقم ۷.۳۲۶ رسید.